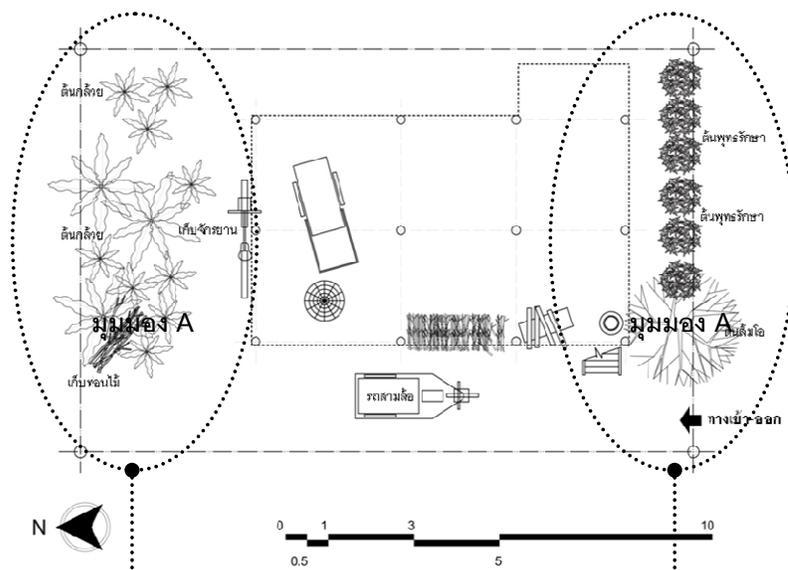

ภาพที่ 4.210
ลักษณะการใช้พื้นที่รอบตัวเรือน

ด้านทิศเหนือปลูกต้นกล้วย

ด้านทิศใต้เป็นทางเข้า - ออกเพราะใกล้ถนน ด้านหน้าปลูกต้นส้มโอ ต้นพุทธรักษา

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

สรุป ลักษณะการวางผังเรือนและการใช้พื้นที่รอบตัวเรือน

ลักษณะการวางตัวเรือนหันหน้าจั่วแนวทิศตะวันออก - ตะวันตก ตัวอาคารอยู่ตรงกลางพื้นที่ ซึ่งหน้าตัวเรือนและทางเข้า - ออกอยู่ทางทิศใต้ พื้นที่รอบ ๆ ตัวเรือนใช้เป็นพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ใช้เป็นพื้นที่วางท่อนไม้ จอดจักรยาน ปลูกต้นกล้วย

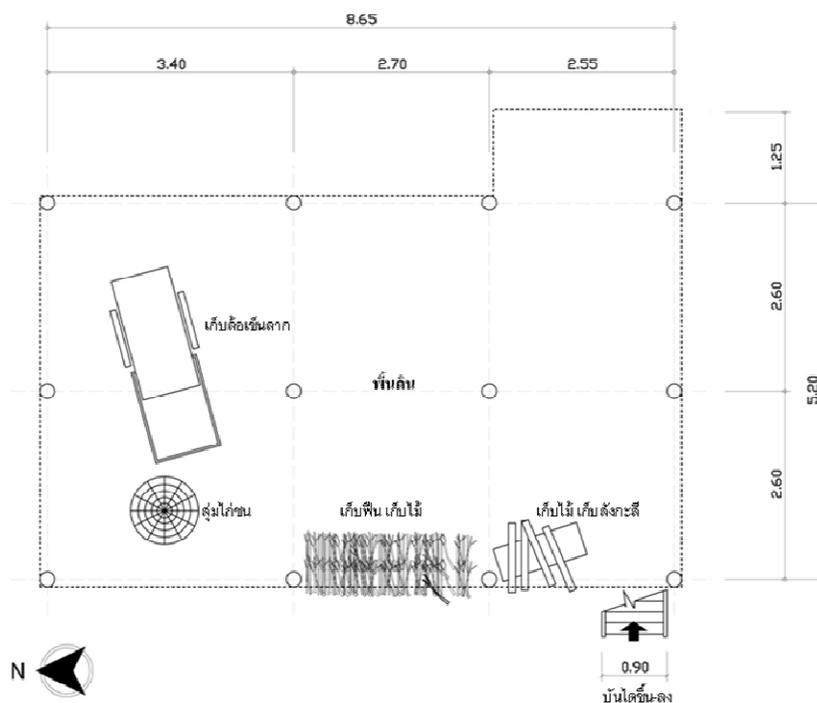
ทิศใต้ ใช้เป็นทางเข้า - ออก ปลูกต้นส้มโอ ต้นพุทธรักษา

ทิศตะวันออก ติดเรือนอื่น

ทิศตะวันตก จอดรถสามล้อ ติดเรือนอื่น

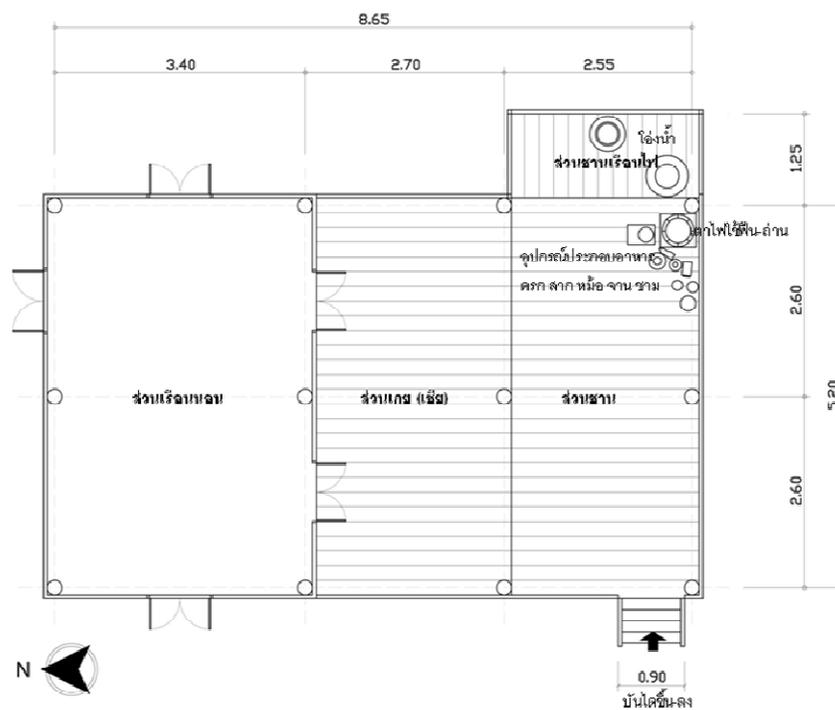
4.13.2 การวางแปลนเรือน

ภาพที่ 4.211
แปลนชั้นล่าง

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

ภาพที่ 4.212
แปลนชั้นบน

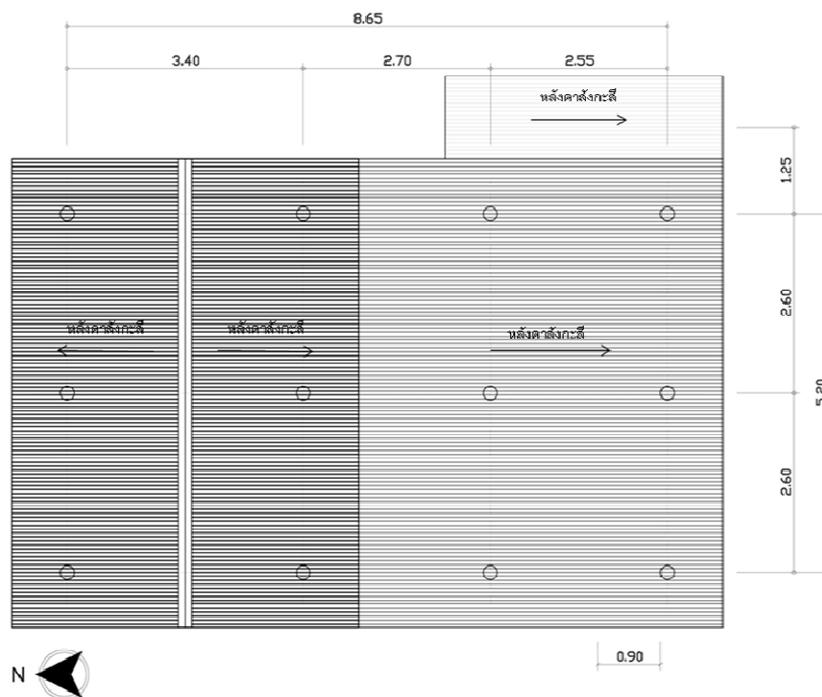
หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

พื้นที่ใช้สอยของเรือนแบ่งเป็น พื้นที่ชั้นล่าง กับพื้นที่ชั้นบน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.13.2.1 พื้นที่ชั้นล่าง มีลักษณะโล่ง ซึ่งประกอบด้วย พื้นที่นั่งเล่น พื้นที่เก็บพืน เก็บไม้สังกะสี ล้อลาก และเตียงไก่อ้น มีสุมไก่อ

4.13.2.2 พื้นที่ชั้นบน ซึ่งประกอบไปด้วย ส่วนตัวเรือนหลักมี ส่วนชาน อยู่ด้านทิศใต้ ส่วนเกย (เขีย) ส่วนเรือนนอน อยู่ทางทิศเหนือ ส่วนต่อเติมพื้นที่ออกมามี ส่วนชานเรือนไฟ อยู่ทิศตะวันออก

ภาพที่ 4.213
แปลนหลังคา

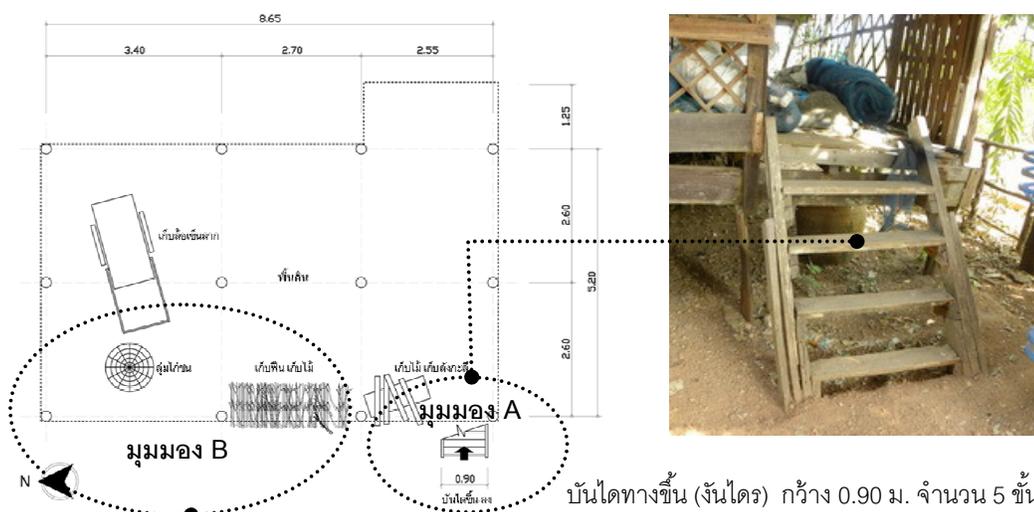
หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

4.13.3 ลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในและการสัญจร

4.13.3.1 ลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน

ชั้นล่าง ใช้เป็นพื้นที่เก็บพิน เก็บจักรยาน เลี้ยงไก่ เพอร์ริเจอร์และอุปกรณ์ ประกอบด้วย พิน จักรยาน สุ่มไก่

ภาพที่ 4.214
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ชั้นล่าง

บันไดทางขึ้น (จันทไม) กว้าง 0.90 ม. จำนวน 5 ขั้น
ลูกตั้ง 0.25 ม. ลูกนอน 0.15 ม. ความหนา 2" ใช้
ไม้แดง

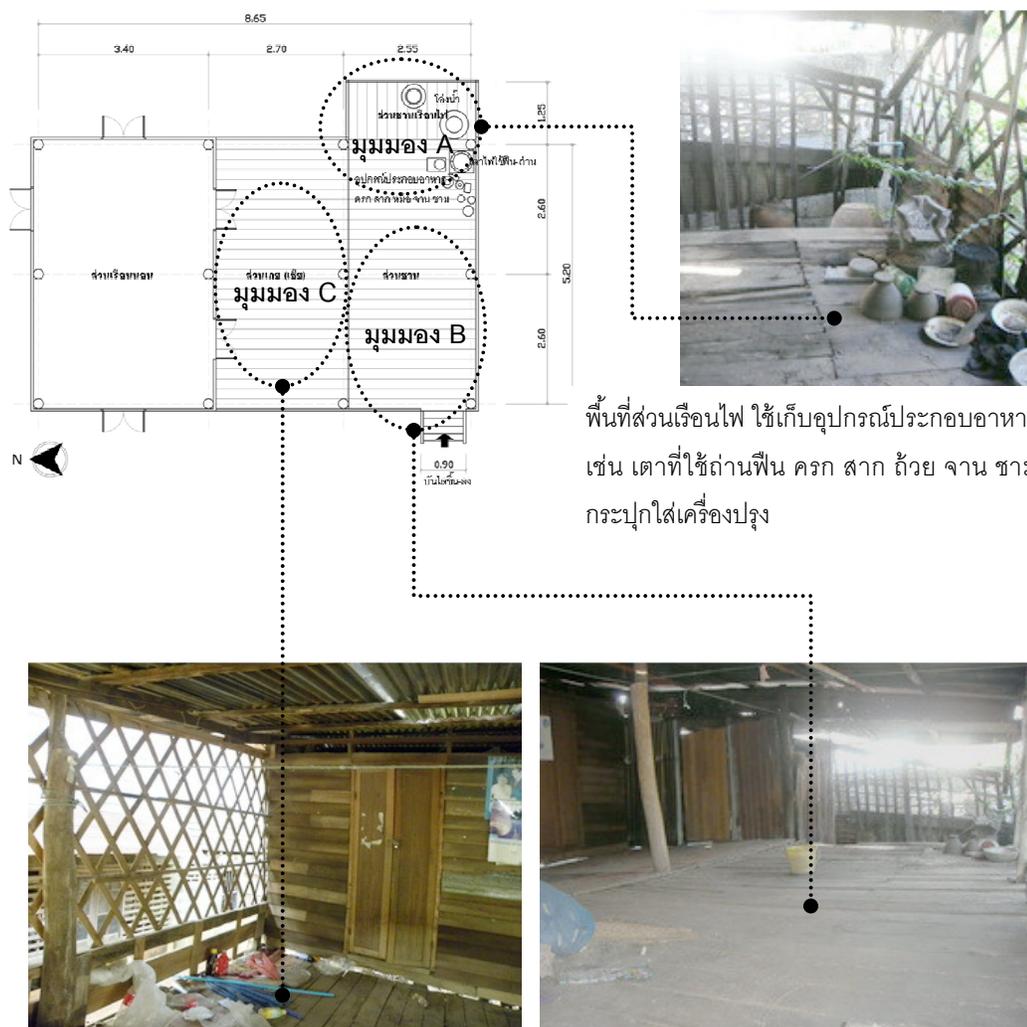
พื้นที่ชั้นล่าง (ใต้ถุน) มีลักษณะโล่ง ใช้เก็บล้อเข็น
ลาก สุ่มเลี้ยงไก่ และเก็บฟืน

พื้นที่ชั้นล่าง (ใต้ถุน) มีลักษณะโล่ง ใช้เก็บไม้และ
สังกะสี

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

ภาพที่ 4.215
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ชั้นบน

พื้นที่ส่วนเรือนไฟ ใช้เก็บอุปกรณ์ประกอบอาหาร เช่น เต่าที่ใช้ถ่านฟืน ครก สาก ถ้วย จาน ชาม กระปุกใส่เครื่องปรุง

พื้นที่ส่วนเกย (เขีย) ไม่มีราวระเบียง มีระแนงไม้ดี
เฉียงสลับ ขนาด 2" เว้นช่อง 18 ซม. ใช้ไม้พลวง

พื้นที่ส่วนชาน มีลักษณะโค้ง และมีระแนงไม้มีระแนง
ไม้ดีเฉียงสลับ ขนาด 2" เว้นช่อง 18 ซม. ใช้ไม้พลวง

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

ชั้นบน ประกอบด้วย

- ส่วนชาน เชื่อมต่อกับบันไดขึ้นลง ใช้เก็บของ และใช้เป็นส่วนเรือนไฟ ซึ่งปัจจุบันไม่มีการใช้งาน แต่ใช้เก็บของ เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ ที่ยังหลงเหลืออยู่ในส่วนเรือนไฟประกอบด้วย เตาแบบใช้ฟืนถ่าน ครก สาก ถ้วย จาน ชาม กระปุกใส่เครื่องปรุงต่าง ๆ

- ส่วนเกย (เขีย) ปัจจุบันใช้เป็นพื้นที่เก็บของ ไม่มีการใช้งาน

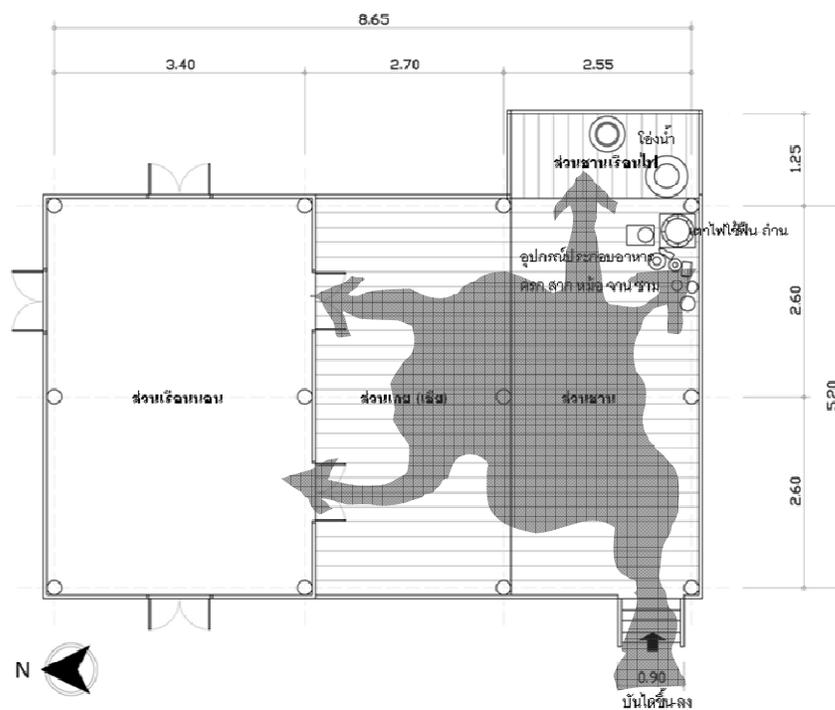
- ส่วนเรือนนอน ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน และผู้ทำวิจัยไม่สามารถเข้าไปสำรวจร่องรอยการใช้งานได้

- ส่วนชานเรือนไฟ ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน แต่ยังหลงเหลือสิ่งของและโถ่ง จาน ชาม วางไว้ในตำแหน่งนี้

4.13.3.2 ลักษณะการสัญจร

ภาพที่ 4.216

ลักษณะการสัญจร

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

4.13.4 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมภายใน

ชั้นล่าง มีลักษณะโถง ระบายปิดล้อม 2 ด้าน คือ พื้นดินกับเพดาน ส่วนเพดานโซวี
โครงสร้าง คานไม้ ตงไม้ และพื้นไม้

ชั้นบน ประกอบไปด้วย

- ส่วนชาน เชื่อมต่อกับบันไดหลักชั้นลง ลักษณะโถง ระบายปิดมี 3 ด้าน คือ
ระบายพื้นไม้ 1 ด้าน ระบายผนังเป็นระแนงไม้ตีเฉียงสลั้วเว้นช่อง 2 ด้าน ระบายเพดานที่โซวี
โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน โซวีเสาลอยแสดงถึงการต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมเยือน

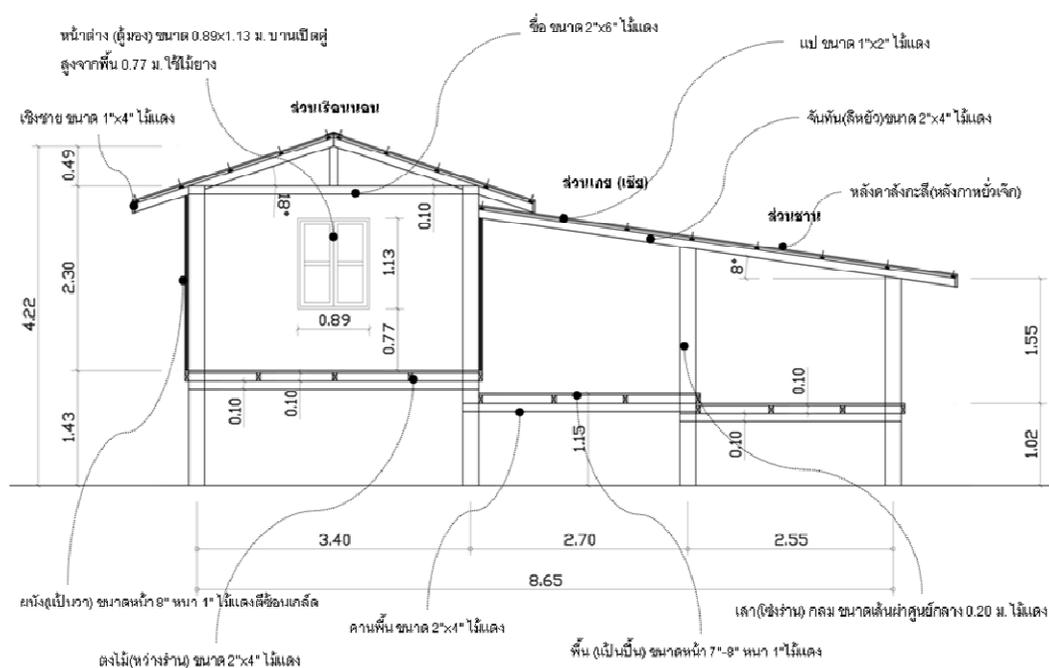
- ส่วนเกย (เขีย) ภายในมีระบายปิดล้อม 5 ด้าน คือ ระบายพื้นไม้ 1 ด้าน ระบาย
ผนังเป็นระแนงไม้ตีเฉียงสลั้วเว้นช่อง 1 ด้าน ระบายผนังสังกะสี 1 ด้าน ระบายผนังตีไม้ซ้อนเกล็ด
แนวนอนมีประตูบานเปิดคู่ 2 ชุด 1 ด้าน และระบายเพดานที่โซวีโครงสร้างหลังคา 1 ด้าน

- ส่วนเรือนนอน มีระบายปิดล้อม 6 ด้าน คือ ระบายพื้นไม้ 1 ด้าน ระบายผนังไม้ตี
ซ้อนเกล็ดแนวนอน โซวีโครงคร่าวไม้ (เซนต์ตั้ง) มีหน้าต่างไม้บานเปิดคู่ 1 ชุด จำนวน 2 ด้าน ระบาย
ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โซวีโครงคร่าวไม้ (เซนต์ตั้ง) ระบายผนังส่วนบนมีช่องระบายอากาศ
ระแนงไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งเว้นช่อง มีประตูบานเปิดคู่ 2 ชุด บริเวณด้านหน้าทางเข้าเรือนนอน 1
ด้าน ระบายผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โซวีโครงคร่าวไม้แนวตั้ง (เซนต์ตั้ง) มีหน้าต่างไม้บานเปิดคู่
1 ชุด บริเวณหัวนอน 1 ด้าน ระบายเพดานโซวีโครงสร้างหลังคา 1 ด้าน จากระบายปิดล้อม 6
ด้าน แสดงถึงความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัย

4.13.5 ลักษณะทางโครงสร้างและองค์ประกอบเรือน

ภาพที่ 4.217

ลักษณะทางโครงสร้างเรือนและองค์ประกอบเรือน

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

โครงสร้างเรือนและองค์ประกอบเรือน ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- พื้น เป็นพื้นดิน
- เสา (ชิงช้า) ลักษณะเสากลมฝังลงดิน ขนาด \varnothing 0.20 ม. ไม้แดง
- คานพื้น เป็นคานเดี่ยว มีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"
- ตงพื้น (หว่างร่าน) เป็นตงเดี่ยว ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"
- พื้น (แป้นป้าน) ลักษณะเป็นไม้สี่เหลี่ยมแนวยาว ไม้แดง ขนาดหน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ

18 - 20 ซม.) หน้า 1"

- บันได (งันไดร) ใช้ไม้แดง กว้าง 0.90 ม. แม่บันไดขนาด 2"x6" ลูกตั้งขนาด 0.25 ม. ลูกนอนขนาด 0.15 ม. ความหนา 2" มีจำนวนขั้นบันได 5 ขั้น ไม่มีราวบันได ใช้หลังคาเดียวกับตัวเรือน

- โครงคร่าวผนัง ลักษณะวางแนวตั้ง (เซนตั้ง) ไม้แดง ขนาด 1"x2"

- ผนัง (แป้นวา) ลักษณะไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ไม้แดง ขนาด หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"

- ประตู (ประตูบอง) ลักษณะบานคู่เปิดออก ไม้ยาง ขนาด 0.85x1.85 ม.

- หน้าต่าง (ตูบอง) ลักษณะบานคู่เปิดออก ไม้ยาง ขนาด 0.89x1.10 ม. ระดับความสูงจากพื้น 0.80 ม.

- อะเส ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- ซื่อ (โวงโด้ย) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- ตั้ง ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- ออกไก่ (ตะบ่าง) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดี่ยว ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- จันทัน (สียัว) ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- แป ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวนอน ไม้แดง ขนาด 1"x2"

- เริงชาย (บันซ่าย) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 1"x4"

- หลังคา (หลังกาหยั่วเจ๊ก) ตัวเรือนหลักทรงจั่ว ส่วนเกย (เขีย) และส่วนอื่นเป็นเพิง ใช้สังกะสี

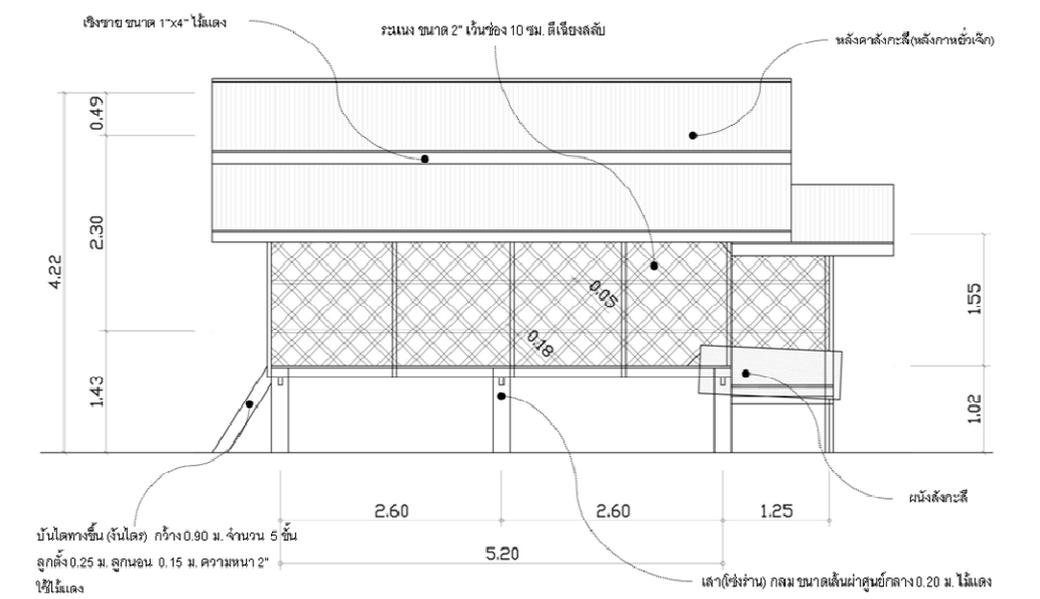
- ระแนงระบายอากาศหน้าเรือนนอน ลักษณะไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง เว้นช่อง ไม้แดง ขนาดแนวนอน 2"x1" แนวตั้ง 1"x1" เว้นช่อง 10 ซม. สูง 0.40 ม.

- ระแนงไม้ส่วนชานและเกย (เขีย) ลักษณะไม้ตีเฉียงสลับเว้นช่อง ไม้รัง ขนาด 2"x1" เว้นช่อง 18 ซม.

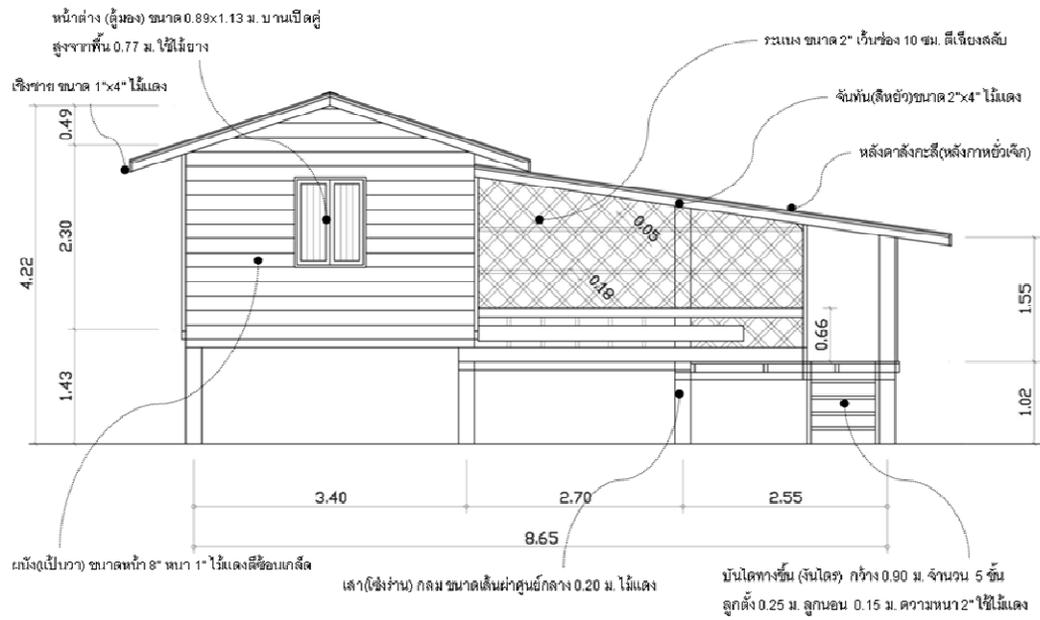
- ราวระเบียง (พะนั๊ก) ไม่มี ใช้ระแนงไม้ตีเฉียงสลับ เว้นช่องแทน

สรุป โครงสร้างและองค์ประกอบเรือนที่พบ เป็นไม้ทั้งหมด ยกเว้นส่วนหลังคาซึ่งใช้เป็นสังกะสี

ภาพที่ 4.218
 รูปด้านหน้าและรูปด้านข้างเรือน

รูปด้านหน้า

รูปด้านข้าง

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

ภาพที่ 4.219
ลักษณะรูปด้านตัวเรือน

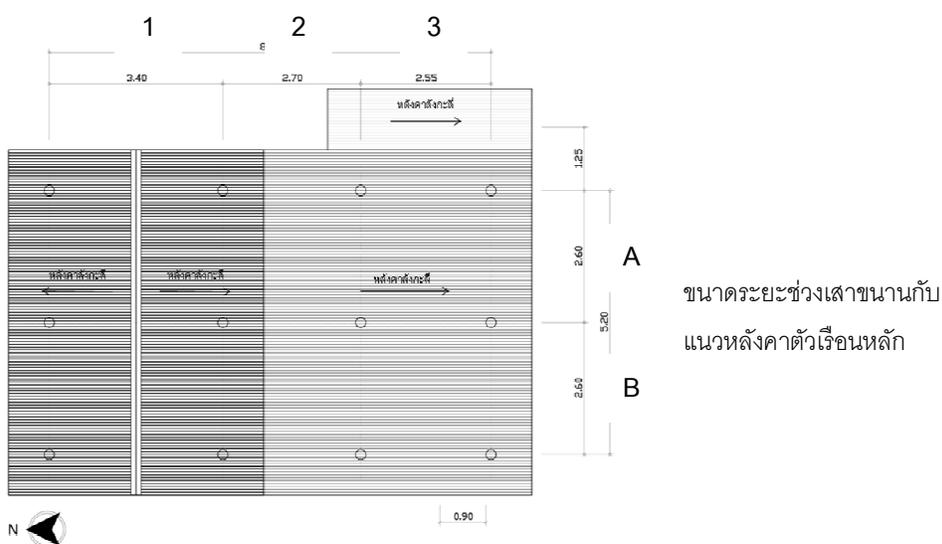
หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

4.13.6 ขนาดและสัดส่วนตัวเรือน

4.13.6.1 ขนาดระยะช่องเสา

ภาพที่ 4.220
เกณฑ์ในการพิจารณาช่องเสา

ขนาดระยะช่องเสาตั้งฉากกับแนวสันหลังคาตัวเรือนหลัก

ที่มา: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคือ ขนาดระยะช่องเสาแนวขนานกับสันหลังคา และขนาดระยะช่องเสาตั้งฉากกับแนวสันหลังคา

ขนาดระยะช่องเสาแนวขนานกับสันหลังคา

ตัวเรือนหลัก ระยะเวลา A เท่ากับ 2.60 ม. ระยะเวลา B เท่ากับ 2.60 ม.

ขนาดระยะช่องเสาแนวตั้งฉากกับแนวสันหลังคา

ตัวเรือนหลัก ระยะเวลา 1 เท่ากับ 3.40 ม. ระยะเวลา 2 เท่ากับ 2.70 ม.

ระยะเวลา 3 เท่ากับ 2.55 ม.

4.13.6.2 ขนาดพื้นที่แต่ละส่วน

- ส่วนชาน ขนาดพื้นที่เท่ากับ 13.26 ตร.ม.
- ส่วนเกย (เขีย) ขนาดพื้นที่เท่ากับ 14.04 ตร.ม.
- ส่วนเรือนนอน ขนาดพื้นที่เท่ากับ 17.68 ตร.ม.
- ส่วนชานเรือนไฟ ขนาดพื้นที่เท่ากับ 3.19 ตร.ม.
- พื้นที่ใช้สอยรวม 48.17 ตร.ม.

4.13.6.3 ระดับการยกพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของเรือน

- ส่วนชาน กับ ส่วนเกย (เขีย) เท่ากับ 0.13 ม.
- ส่วนเกย (เขีย) กับ ส่วนเรือนนอน เท่ากับ 0.28 ม.
- ส่วนชาน กับ ส่วนชานเรือนไฟ เท่ากับ 0.20 ม.

4.13.6.4 ระดับความสูงของเรือน

- ระดับจากพื้นดินถึงพื้นชั้นบน ความสูงเท่ากับ 1.43 ม.
- ระดับจากพื้นชั้นบนถึงช่อ ความสูงเท่ากับ 2.30 ม.
- ระดับจากช่อถึงหลังคา ความสูงเท่ากับ 0.49 ม.
- ความสูงรวม 4.22 ม.

4.13.7 การประดับตกแต่งส่วนผนังเรือน

ผนังหน้าเรือนนอน ผนังส่วนบนสุดติดรูปในหลวงกับสมเด็จพระย่า ความสูงต่ำลงมาติดปฏิทิน และผนังในส่วนนี้ยังมีช่องระแนงไม้ระบายอากาศลักษณะไม้แนวนอนตีทับไม้แนวตั้งด้วย

ภาพที่ 4.221

ลักษณะผนังด้านหน้าเรือนนอน

ผนังช่วงบนมีช่องระบายอากาศ ใช้ไม้แดงขนาด 2" ตี
แนวนอน เว้นช่อง 10 ซม. ส่วนแนวตั้งใช้ไม้แดงขนาด 1"
สูง 0.40 ม.

ผนัง (แป้นวา) ขนาดหน้า 8" หน้า 1"
ไม้แดงตีซ้อนเกล็ด

ประตู (ประตูบอง) บานเปิดคู่ขนาด 0.85x1.85 ม.
ใช้ไม้ยาง

ผนังติดรูปในหลวงกับสมเด็จพระเจ้า และติดปฏิทิน

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

4.13.8 การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างเรือน

4.13.8.1 ชั้นล่าง

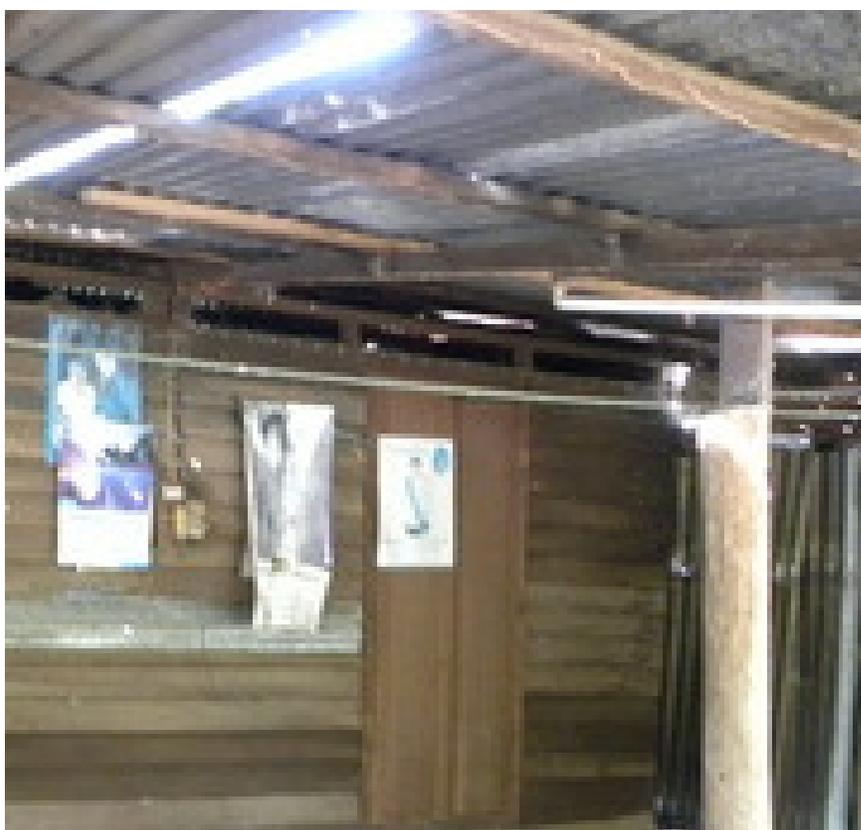
- เสาคอนกรีตจันทันวางพื้นไว้
- คานพื้น ใช้เป็นท่อยกระชังปลา

4.13.8.2 ชั้นบน

- จันทัน ใช้ติดหลอดไฟส่องสว่างตอนกลางคืน

ภาพที่ 4.222

ลักษณะการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างเรือน

การใช้ประโยชน์โครงสร้างจันทัน ใช้ติดหลอดไฟส่องสว่างตอนกลางคืน

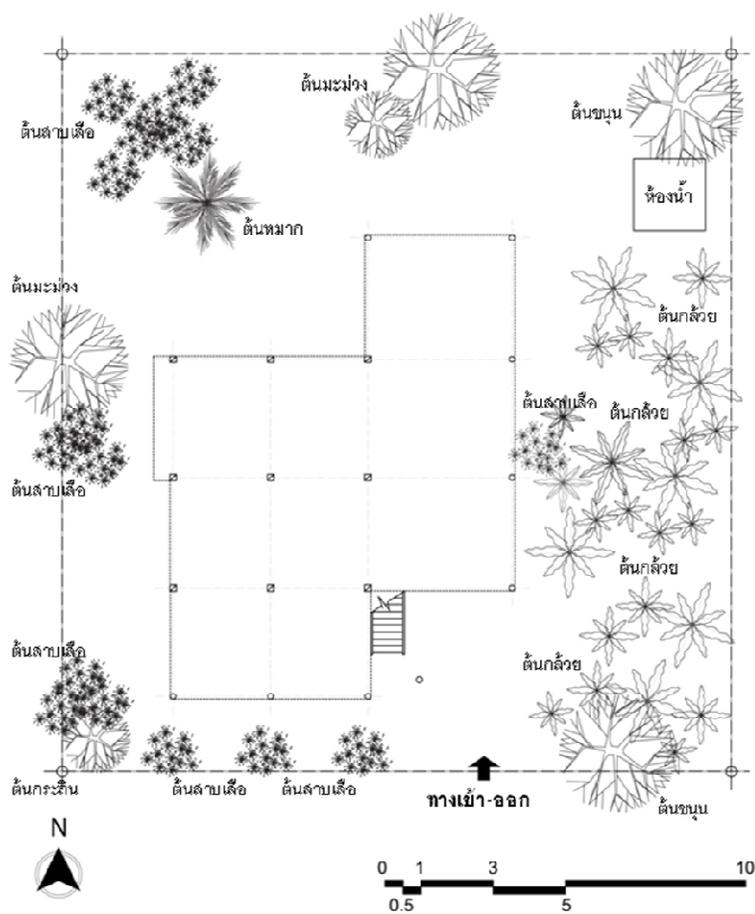
หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

4.14 เรือนกรณีศึกษาที่ 14

เจ้าของเรือน	บ้านร้าง (ไม่สามารถระบุเจ้าของเรือน)
ที่ตั้ง	บ้านอาจสามารถ หมู่ 5
สำรวจเมื่อ	วันที่ 28 สิงหาคม 2552

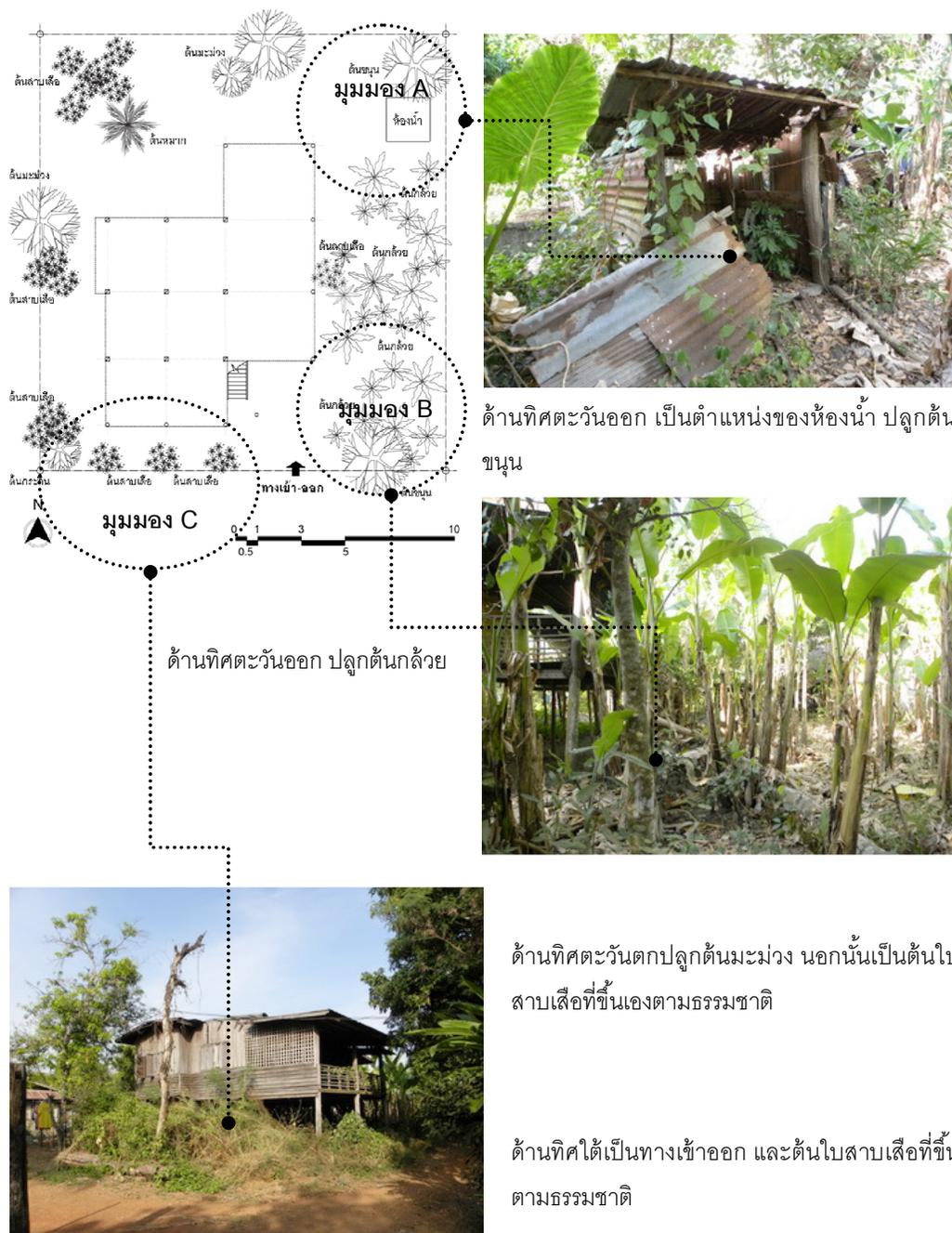
4.14.1 การวางตัวเรือน

ภาพที่ 4.223
ผังบริเวณการใช้พื้นที่รอบตัวเรือน

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

ภาพที่ 4.224
ลักษณะการใช้พื้นที่รอบตัวเรือน

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

สรุป ลักษณะการวางผังเรือนและการใช้พื้นที่รอบตัวเรือน

ลักษณะการวางตัวเรือนหันหน้าจั่วแนวทิศตะวันออก - ตะวันตก ตัวอาคารอยู่ตรงกลางพื้นที่ ซึ่งหน้าตัวเรือนและทางเข้า - ออกอยู่ทางทิศใต้ พื้นที่รอบ ๆ ตัวเรือนใช้เป็นพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้คือ

ทิศเหนือ ใช้เป็นพื้นที่ปลูกต้นไม้ร่ม ต้นหมาก

ทิศใต้ ใช้เป็นพื้นที่ทางเข้า - ออก ปลูกต้นขนุน

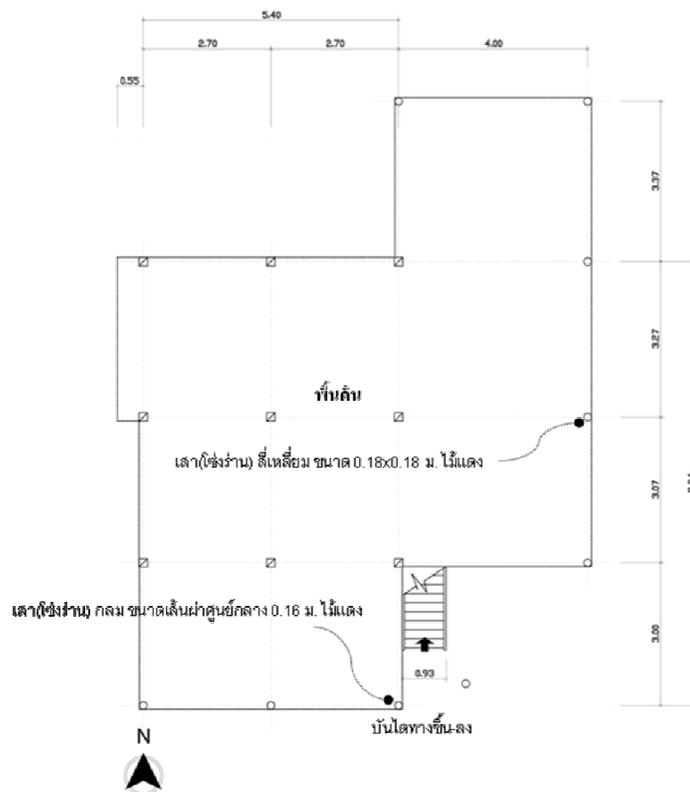
ทิศตะวันออก ใช้เป็นพื้นที่ตำแหน่งห้องน้ำ และปลูกต้นกล้วย

ทิศตะวันตก ใช้เป็นพื้นที่ปลูกต้นไม้ร่ม ต้นกระถิน

4.14.2 การวางแปลนเรือน

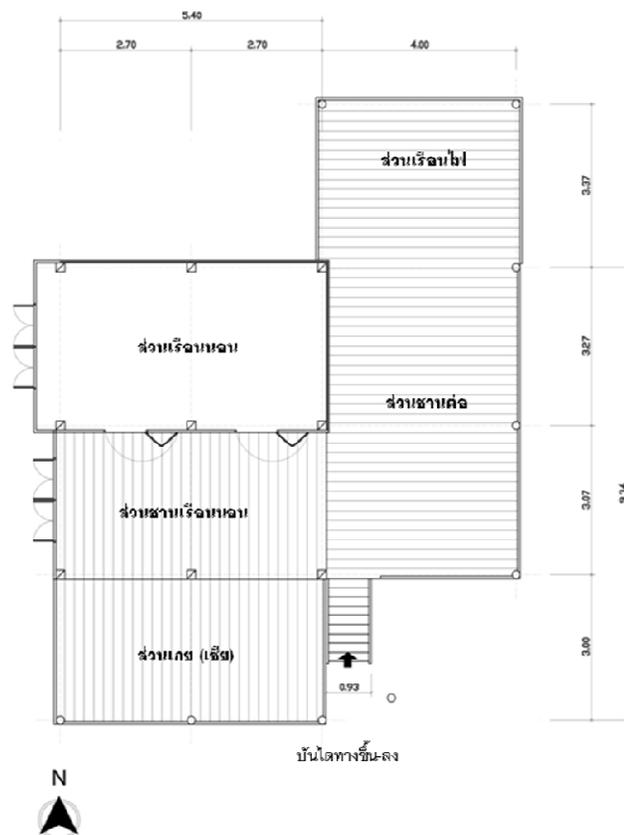
ภาพที่ 4.225

แปลนชั้นล่าง

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

ภาพที่ 4.226
แปลนชั้นบน

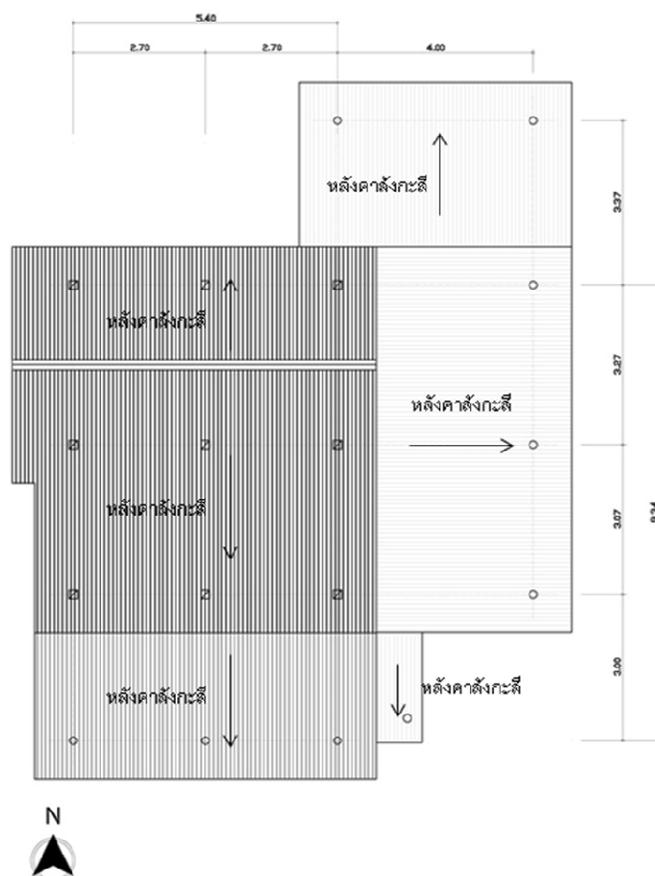
หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

พื้นที่ใช้สอยของเรือนแบ่งเป็น พื้นที่ชั้นล่าง กับพื้นที่ชั้นบน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.14.2.1 พื้นที่ชั้นล่าง มีลักษณะโล่ง ไม่มีการใช้งาน

4.14.2.2 พื้นที่ชั้นบน ซึ่งประกอบไปด้วย ส่วนตัวเรือนหลักมี ส่วนเกษตร (เลี้ยง) อยู่ด้านทิศใต้ ส่วนชานเรือนนอน ส่วนเรือนนอน อยู่ทางทิศเหนือ ส่วนต่อเติมพื้นที่ออกมามี ส่วนชานต่อ ส่วนเรือนไฟ อยู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 4.227
แปลนหลังคา

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

4.14.3 ลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในและการสัญจร

4.14.3.1 ลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน

ชั้นล่าง ลักษณะโล่ง ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน เนื่องจากไม่มีผู้อยู่อาศัย

ชั้นบน พื้นที่ใช้สอยภายในประกอบด้วย ส่วนชานต่อ ส่วนเกย (เขี้ยว) ส่วนชาน
เรือนนอน ส่วนเรือนนอน และส่วนเรือนไฟ ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน เนื่องจากไม่มีผู้อยู่อาศัย